

Οι χρονικές εξισώσεις της Δυναμικής και κινητικής ενεργειασστην α.α.τ- Γραφικές παραστασεις.

A. Οι εξισώσεις

Έστω ένας απλός αρμονικός ταλαντωτής μάζας m με εξίσωση απομάκρυνσης $x = A\eta\mu(\omega t)$ και σταθερά επαναφοράς D . Ο ταλαντωτής

αυτός έχει δυναμική ενέργεια ταλάντωσης $U = \frac{1}{2}Dx^2$ ή $U = \frac{1}{2}D(A\eta\mu(\omega t))^2$

$\Rightarrow U = \frac{1}{2}DA^2\eta\mu^2(\omega t) \xrightarrow[\substack{E=\text{ενέργεια}}]{E=\frac{1}{2}DA^2} U = E\eta\mu^2(\omega t)$ και κινητική ενέργεια

ταλάντωσης $K = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow K = \frac{1}{2}m(\omega A\sigma\upsilon\nu(\omega t))^2 \Rightarrow K = \frac{1}{2}m\omega^2 A^2\sigma\upsilon\nu^2(\omega t)$

$\xrightarrow{D=m\omega^2} K = \frac{1}{2}DA^2\sigma\upsilon\nu^2(\omega t) \Rightarrow K = E\sigma\upsilon\nu^2(\omega t)$.

➤ Παρατηρώντας την $x = A\eta\mu(\omega t)$ βλέπουμε ότι η απλή αρμονική ταλάντωση έχει,

✚ κυκλική συχνότητα ω και συχνότητα $f = \frac{\omega}{2\pi}$,

✚ περίοδο $T = \frac{2\pi}{\omega}$.

➤ Τι γίνεται όμως με τα αντίστοιχα μεγέθη για τις χρονικές εξισώσεις της δυναμικής ενέργειας ταλάντωσης $U = f(t)$ και της κινητικής ενέργεια ταλάντωσης $K = f(t)$;

✚ Παρατηρώντας τις εξισώσεις $U = E\eta\mu^2(\omega t)$ και $K = E\sigma\upsilon\nu^2(\omega t)$ δεν μπορούμε να πούμε τα μεγέθη $U = f(t)$ και $K = f(t)$ έχουν κυκλική

συχνότητα ω και περίοδο $T = \frac{2\pi}{\omega}$ ίδια δηλαδή με αυτής της αρμονικής

ταλάντωσης.

Για να βρούμε τα μεγέθη αυτά κάνουμε αποτετραγωνοποίηση στις εξισώσεις $U = E\eta\mu^2(\omega t)$ και $K = E\sigma\upsilon\nu^2(\omega t)$ χρησιμοποιώντας τις σχέσεις

$\sigma\upsilon\nu(2\omega t) = \sigma\upsilon\nu^2(\omega t) - \eta\mu^2(\omega t) \Rightarrow \sigma\upsilon\nu(2\omega t) = 2\sigma\upsilon\nu^2(\omega t) - 1$ ή

$\sigma\upsilon\nu(2\omega t) = 1 - 2\eta\mu^2(\omega t)$ απ' όπου παίρνουμε:

$$\boxed{\sigma\upsilon\nu^2(\omega t) = \frac{1 + \sigma\upsilon\nu(2\omega t)}{2}} \text{ και } \boxed{\eta\mu^2(\omega t) = \frac{1 - \sigma\upsilon\nu(2\omega t)}{2}}.$$

Έτσι οι χρονικές εξισώσεις της δυναμικής και κινητικής ενέργειας γίνονται:

$$U = E\eta\mu^2(\omega t) \Rightarrow U = E \frac{1 - \sigma\upsilon\nu(2\omega t)}{2} \Rightarrow U = \frac{E}{2} - \frac{E}{2}\sigma\upsilon\nu(2\omega t)$$

$$K = E\sigma\upsilon\nu^2(\omega t) \Rightarrow K = E \frac{1 + \sigma\upsilon\nu(2\omega t)}{2} \Rightarrow K = \frac{E}{2} + \frac{E}{2}\sigma\upsilon\nu(2\omega t)$$

Από τις εξισώσεις αυτές παρατηρούμε ότι τόσο η $U = f(t)$ όσο και η $K = f(t)$ είναι **συνημιτονοειδείς συναρτήσεις** με

✚ κυκλική συχνότητα $\omega' = 2\omega$ και συχνότητα $f' = \frac{\omega'}{2\pi} \Rightarrow f' = \frac{2\omega}{2\pi} \Rightarrow$

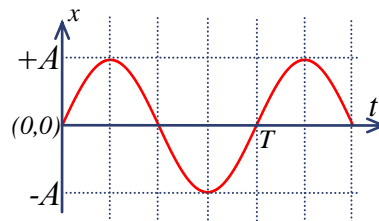
$f' = 2f$, δηλαδή έχουν συχνότητα διπλάσια αυτής της ταλάντωσης,

✚ περίοδο $T' = \frac{1}{f'} \Rightarrow T' = \frac{1}{2f} \Rightarrow T' = \frac{T}{2}$, δηλαδή έχουν περίοδο το μισό της περιόδου ταλάντωσης.

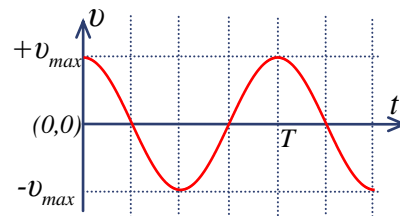
B. Οι γραφικές παραστάσεις

B.1 Οι γραφικές παραστάσεις των $x = f(t)$ και $v = f(t)$.

Η γραφική παράσταση της απομάκρυνσης $x = A\eta\mu(\omega t)$ είναι ημιτονοειδής συνάρτηση με ακρότατα $\pm A$ γύρω από την θέση $x = 0$, αρχίζει από την $x = 0$ και περιέχεται μεταξύ των ευθειών που είναι κάθετες στον $x'x$ στις θέσεις $x = +A$ και $x = -A$.

Η γραφική παράσταση της ταχύτητας $v = v_{max}\sigma\upsilon\nu(\omega t)$ είναι συνημιτονοειδής συνάρτηση με ακρότατα $\pm v_{max}$ γύρω από την θέση $v = 0$, αρχίζει από την v_{max} και περιέχεται μεταξύ των ευθειών που είναι κάθετες στον $v'v$ στις θέσεις $v = +v_{max}$ και $v = -v_{max}$.

B.2 Οι γραφικές παραστάσεις των $U = f(t)$ και $K = f(t)$.

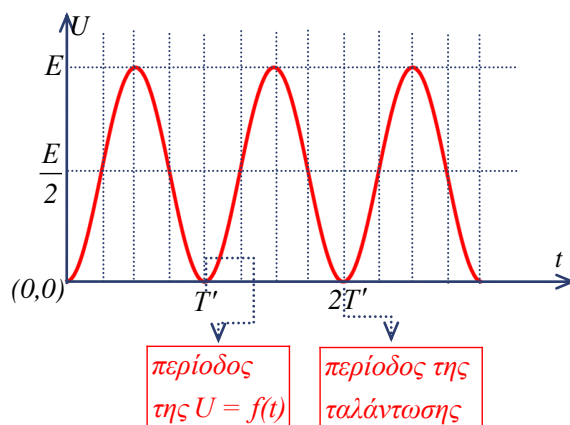
Για τη γραφική παράσταση της δυναμικής ενέργειας $U = f(t)$ δεν ενδείκνυται η $U = E\eta\mu^2(\omega t)$, αλλά αυτή που προκύπτει από τον αποτετραγωνισμό, δηλαδή

η $U = \frac{E}{2} - \frac{E}{2}\sigma\upsilon\nu(2\omega t)$ που είναι συνημιτονοειδής με ακρότατα $\pm \frac{E}{2}$ γύρω

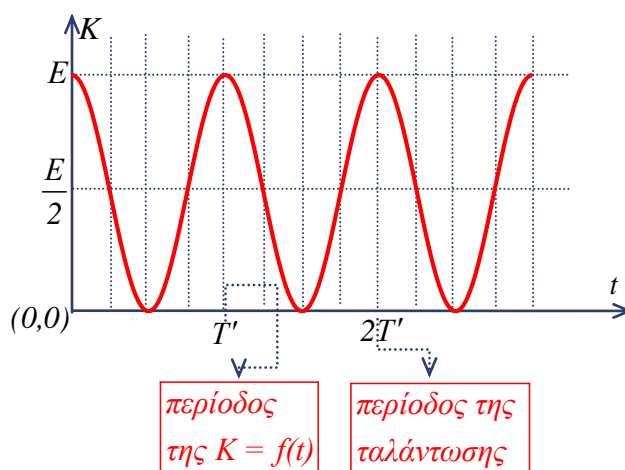
από την θέση $U = \frac{E}{2}$, περιέχεται μεταξύ των ευθειών που είναι κάθετες στον

άξονα της δυναμικής ενέργειας στις θέσεις $U_{max} = \frac{E}{2} + \frac{E}{2} = E$ και

$$U_{\min} = \frac{E}{2} - \frac{E}{2} = 0 \text{ και ξεκινάει από το κατώτερο σημείο } U_{\min} = 0.$$

Ομοίως για τη γραφική παράσταση της κινητικής ενέργειας $K = f(t)$ δεν ενδείκνυται η $K = E\sin^2(\omega t)$ αλλά αυτή που προκύπτει από τον αποτετραγωνισμό, δηλαδή η $K = \frac{E}{2} + \frac{E}{2}\cos(2\omega t)$ που είναι συνημιτονοειδής με ακρότατα $\pm \frac{E}{2}$ γύρω από την θέση $K = \frac{E}{2}$, περιέχεται μεταξύ των ευθειών που είναι κάθετες στον άξονα της κινητικής ενέργειας στις θέσεις $K_{\max} = \frac{E}{2} + \frac{E}{2} = E$ και $K_{\min} = \frac{E}{2} - \frac{E}{2} = 0$ και ξεκινάει από το ανώτερο σημείο $K_{\max} = E$.

Στο παρακάτω σχήμα φαίνονται στο ίδιο διάγραμμα οι γραφικές παραστάσεις της δυναμικής ενέργειας $U = f(t)$, της κινητικής ενέργειας $K = f(t)$ και της ενέργειας της ταλάντωσης $E = f(t)$... που είναι σταθερή με το χρόνο.

